

Kultur- og likestillingsdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:
Vår referanse: 23/00393-8
Vår dato: 12.02.2024

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

FO (Fellesorganisasjonen) sine krav til statsbudsjett 2025 til Kultur- og likestillingsdepartementet

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. Vi organiserer nærmere 36 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Medlemmene våre jobber innenfor ulike velferdstjenester, og har god kunnskap om hvordan tjenestene fungerer og hva som skal til for at de skal bedre.

FOs krav til statsbudsjett 2025 handler om å investere i velferdsstaten og i de ansatte som jobber der. En trygg, åpen og tilgjengelig velferdsstat er vår felles beredskap for å løse og forbygge kriser. Økte strømpriser, dyrere matvarer og rentehevinger preger de fleste familier i Norge, men som alltid rammer krisene hardest dem som hadde det vanskelig fra før. I stramme økonomiske tider er en aktiv fordelingspolitikk og kraftfull sosialpolitikk spesielt viktig. Sosialpolitikk handler om mer enn å sikre hver enkelt av oss økonomisk. Vi må sikre et inkluderende samfunn, et trygt sikkerhetsnett, gode forebyggende velferdsordninger og små forskjeller. Helhetlig sosialpolitikk rustet oss i møte med kriser. Investeringene vi gjør i sikkerhetsnettet vårt, er investeringer i en velferdsstat som både forebygger og løser kriser.

Tillitsreform handler om å gi tillit til ansatte og brukeres kompetanse i utviklingen av gode velferds tjenester. Den må utformes i tett samarbeid med brukerorganisasjoner, tillitsvalgte og ledelsen i alle store, offentlige virksomheter. Vi forventer at dette følges opp i statsbudsjettet og at departementene setter av midler til innføring av tillitsreform og gir tydelige styringssignaler gjennom for eksempel tildelingsbrevene for innføring av reformen.

Våre krav til statsbudsjett 2025 er:

- Følg opp stortingsmelding om menneskerettigheter og likeverd for personer med utviklingshemming med bevilgninger og en opptrappingsplan.

- Inkorporer CRPD i menneskerettsloven og sørg for at det bevilges nok penger til å realisere rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.
- Øk driftsmidlene til Stiftelsen SOR, gjennom kapittel 352 (nedsatt funksjonsevne) post 70 (funksjonshemmedes organisasjoner).
- Bevilg tilstrekkelig midler til Stiftelsen Helt Med, slik at de kan opprettholde- og videreutvikle arbeidet for mangfold og inkludering i arbeidslivet.
- Utvid driftstilskuddet til TV BRA med 800.000,- og tildel en engangsbevilgning på 1 million, slik at TV BRA kan utvide sendetilbudet sitt, og lage valgkampsendinger for- og med personer med utviklingshemming i 2025.
- Bevilg midler så diskrimineringsnemnda kan håndtere tilleggsoppgavene
- Sett av midler til et trepartssamarbeid om likelønn ved å opprette et partssammensatt utvalg.
- Utarbeid en helhetlig likelønnsplan med mål om likelønn og full likestilling.

Likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse

Norge ratifiserte konvensjonen om menneskerettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i 2013. Likevel pågår det daglig menneskerettsbrudd overfor personer i denne gruppa. FO er en av mange organisasjoner som har derfor vært pådriver for at CRPD skal inkorporeres i menneskerettsloven.

I januar 2024, konkluderte ekspertutvalget som fikk i oppdrag å utrede hvordan CRPD skulle inkorporeres i norsk lov, med at CRPD bør inn i menneskerettsloven. FO mener arbeidet med denne inkorporeringen er avgjørende for at den systematiske diskrimineringen av mennesker med nedsatt funksjonsevne skal opphøre.

Personer med utviklingshemming mottar dårligere helse- og omsorgstjenester enn befolkningen ellers. Den helse- og sosialfaglige kompetansen i disse tjenestene er urovekkende lav enkelte steder. FO mener dette er en helt uholdbar situasjon, som kan bidra til at personer med utviklingshemming får et uforsvarlig og tvangspregget tjenestetilbud. Fagkompetansen hos ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester må styrkes. Fagkunnskap er vesentlig for å kunne levere faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester i det daglige, både i- og utenfor samarbeidet med habiliteringstjenesten, og i gjennomføring av praktisk bistand, opplæring og habilitering.

Stortingsmeldinga *Menneskerettar for personar med utviklingshemming* foreslo en rekke tiltak som tar sikte på å bedre situasjonen til personer med utviklingshemming i Norge. Tiltakene er mange og omfattende. FO mener derfor at det må utarbeides en opptrappingsplan for gjennomføring. Vi mener at kompetansemangelen i tjenestene til denne gruppa er så stor, at det haster med å starte dette arbeidet.

Fagmiljøene rundt personer med utviklingshemming er små. Det er derfor avgjørende at solide aktører som Stiftelsen SOR, Helt Med og TV BRA bevilges nok penger til at de kan fortsette- og videreutvikle det viktige rettighets-, fomidlings og fagarbeidet de utfører for personer i denne gruppa.

FOs krav:

- Inkorporer CRPD i menneskerettsloven og sørg for at det bevilges nok penger til å realisere rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.
- Følg opp stortingsmelding om menneskerettigheter og likeverd for personer med utviklingshemming med bevilgninger og en opptrappingsplan.
- Øk driftsmidlene til Stiftelsen SOR, gjennom kapittel 352 (nedsatt funksjonsevne) post 70 (funksjonshemmedes organisasjoner).
- Bevilg tilstrekkelig midler til Stiftelsen Helt Med, slik at de kan opprettholde- og videreutvikle arbeidet for mangfold og inkludering i arbeidslivet.

- Utvid driftstilskuddet til TV BRA med 800.000,- og tildel en engangsbevilgning på 1 million, slik at TV BRA kan utvide sendetilbudet sitt, og lage valgkampsendinger for- og med personer med utviklingshemming i 2025.
-

Aktivitets- og redegjørelsesplikten

Den 1. januar 2020 ble en forsterket aktivitets- og redegjørelsesplikt innført i likestillings- og diskrimineringsloven. Diskrimineringsnemnda håndhever arbeidsgivernes redegjørelsesplikt. De nye bestemmelsene er et godt verktøy for et mer likestilt arbeidsliv, og tetting av likelønnsgapet. Nemnda må derfor få nok ressurser til å følge opp likestillingsarbeidet. Dette er viktig for å holde tempoet oppe, i motsatt fall vil bestemmelsene kunne miste noe av sin kraft.

FOs krav:

- Bevilg midler slik at Diskrimineringsnemnda kan håndtere tilleggsoppgavene.

Likestilling - opprett et partssammensatt utvalg

Kvinner tjener i gjennomsnitt 87,5 kroner for hver hundrelapp menn tjener.inntekt er avgjørende for levekår og livet her og nå, og for opptjening av pensjon. Likelønn er derfor viktig, både i et livsløps- og likestillingsperspektiv. Gjennom trepartssamarbeidet har vi tradisjon for å løse de store utfordringene i Norge – i felleskap mellom partene i arbeidslivet og politiske myndigheter. Et trepartssamarbeid vil sikre oss et nødvendig felles kunnskapsgrunnlag, og må utvikle en langsiktig strategi med generelle likestillingstiltak og konkrete likelønnsgrep.

FOs krav:

Sett av midler til et trepartssamarbeid om likelønn ved å opprette et partssammensatt utvalg.

Med vennlig hilsen

Sign
Marianne Solberg
Forbundsleder

Sign
Maria Strømman Berteig
Rådgiver